

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности (за цялото ядро и/или за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки
Ядро 1 Социкултурни компетентности	Стандарт 3: Осмисля основните ценности на националната общност и ги открива в изучаваните произведения Очаквани резултати: - разбира основните характеристики на националната общност - осмисля националните ценности и идеали - познава типологията на националния герой	Учениците трябва: 1. Да осмислят националните ценности и идеали, разкрити в литературата. 2. Да разбират ролята на литературата за формиране на националните ценности. 3. Да разграничават аспекти на националното (национално пространство, национална идея, национален език, национален герой). 4. Да осмислят нееднозначността на литературните образи на българското.	- национална идентичност - национално самосъзнание	На учениците трябва да се даде възможност да разпознават в изучаваните творби различни аспекти на образите на българското, като коментират ролята им за изграждане на национално самосъзнание.	В съпоставка с изученото по история да се гради представа за ключови моменти от националната история.
	Стандарт 4: Осъзнава основните принципи на общочовешката	Учениците трябва да: 1. Затвърдят представите си за устойчиви	- общочовешко - личностно	На учениците трябва да се даде възможност да се запознаят с	В съпоставка с изученото в КОО

	<p>морална система. Доказва валидността им с примери от изучени произведения. Очаквани резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изгражда устойчива положителна нагласа към хуманитарни ценности като състрадание, съчувствие, жертвоготовност и т. н. - познава разнообразните проявления на любовта - осъзнава културната роля на твореца 	<p>морални норми.</p> <p>2. Осмислят разнообразните форми на любовта в духовния свят на човека.</p> <p>3. Осъзнава културната роля на твореца за утвърждаване на моралните норми.</p>		<p>разнообразни интерпретации на общочовешката проблематика в живописа, музиката, театъра, киното.</p>	<p>„Изкуства“ да осмислят основни морални и естетически ценности. Във връзка с изученото по природни науки да откриват различни варианти на отношението природен – човешки свят.</p>
<p>Ядро 2</p> <p>Литературни компетентности</p>	<p>Стандарт 2:</p> <p>Разбира спецификата на фигурите и тропите в художествената реч и познава значенията на понятия като метафора, метонимия, символ, алегория, хипербола, ирония. Открива ги в изучавани текстове и коментира техния смисъл и въздействие във връзка с цялата творба.</p>	<p>Учениците трябва да:</p> <p>1. Осмислят същността на понятията троп и фигура.</p> <p>2. Осъзнават функцията на тропите и фигурите за цялостното внушение на художествената творба.</p>	<p>- преносна употреба</p> <p>- фигури и тропи</p> <p>- анафора</p> <p>- метонимия</p> <p>- ирония</p>	<p>На учениците трябва да есдаде възможност:</p> <p>1. Да наблюдават преносната употреба на езикови средства във всекидневната и в художествената реч.</p> <p>2. Да откриват фигури и тропи в изучавани и неизучавани литературни текстове и да коментират</p>	<p>Да съпоставят езика на художествената литература с изразните средства на други видове изкуства.</p>

	<p>Очаквани резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира преносната употреба на езиковите средства в художествен текст - познава функцията на фигурите и тропите - осмисля същността на понятията анафора, метонимия, ирония 			<p>функциите им.</p>	
	<p>Стандарт 3: Познава основни принципи на художествената композиция и значението на понятията сюжет и фабула. Осмисля ролята на епизодите в разгръщане на действието. Осъзнава значението на извънсюжетните елементи на композицията за цялостния смисъл и въздействие на творбата. Очаквани резултати: разбира същността на понятията: - сюжет и фабула - експозиция,</p>	<p>Учениците трябва да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Осмислят понятията сюжет и фабула. 2. Отчитат ролята на композиционните елементи за цялостното смислово внушение на художествения текст. 	<ul style="list-style-type: none"> - фабула - експозиция - завръзка - кулминация - развръзка - епилог - ретроспекция - лирическо отклонение - функции на заглавието - мото 	<p>На учениците трябва да се даде възможност:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да съпоставят текстове с различни композиционни схеми. 2. Да декомпозират текстове и да коментират промените, които настъпват по отношение на смисъла и въздействието. 3. Да определят ролята на епизода и извънсюжетните елементи на композицията за цялостното 	<p>В съпоставителен план да разглеждат композиционни схеми и модели в музиката, изобразителното изкуство и литературата.</p>

	завръзка, кулминация, развързка, епилог			въздействие на текста.	
	<p>Стандарт 5: Познава основни автори и произведения на българската литература. Обяснява ролята им в историята и културата на българския народ. Очаквани резултати: - познава изображението на българския свят в творби от националната литературна класика - осмисля ролята на националната литература в изграждането на национално самосъзнание и личностна ценностна система. - осъзнава ролята на известни български творци за развитието на българската култура и литература</p> <p>Българският свят в националната литературна класика</p> <p>„На прощаване” – Хр. Ботев</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност:</p> <p>1. Да получат представа за идейния патос и художественото своеобразие на българската литература в различни моменти от нейното развитие.</p> <p>2. Да познават идеята за националното: национална идея, национален език, национална история, национален характер, национален герой.</p> <p>3. Да осмислят проблематизиратето на представите за българското в изучаваните текстове.</p> <p>4. Да осъзнаят проявленията на личностни, национални и наднационални ценности в изучаваните литературни</p>	<p>- обществен а и културна роля на твореца - биография - творчество</p> <p>- повест - пътепис</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност:</p> <p>1. Да се запознаят с най-важните моменти от житейската и творческата биография на изучаваните автори.</p> <p>2. Да дискутират основни проблеми на българската история и култура.</p> <p>3. Да осмислят ролята на творците и изучаваните техни произведения в историята и културата на българския народ.</p>	<p>Да съпоставят исторически личности и исторически събития, представени в различни национални литератури и исторически текстове.</p>

	<p>„Немили-недраги” (I, II, III, V, X глава, епilogът), „Една българка”, „Опълченците на Шипка”, „Българският език” – Ив. Вазов</p> <p>Из „До Чикаго и назад” („Ниагара!...”), из „Бай Ганьо” („На гости у Иречека”) – А. Константинов</p> <p>„Неразделни” – П. П. Славейков</p> <p>„Заточеници” – П. Яворов</p> <p>„По жътва” – Елин Пелин</p> <p>„По жицата” – Й. Йовков</p>	<p>текстове.</p> <p>5. Да осмислят диалога между различни културни модели.</p> <p>6. Да осмислят различни проявления на отношенията „свое” и „чуждо”, българинът и другите.</p>	<p>- ода</p> <p>- балада</p> <p>- елегия</p>		
<p>Ядро 3</p> <p>Социокултурна и литературна компетентност: общуване с художествената творба</p>	<p>Стандарт 4:</p> <p>Описва особеностите на художествения свят, създаван от творбата (историческа епоха, обществена и нравствена проблематика, основни конфликти, бит, характерни герои, авторски внушения за разрешаване на различни хуманитарни проблеми). Очаквани резултати:</p> <p>- осмисля</p>	<p>Учениците трябва:</p> <p>1. Да определят основния конфликт в художествен текст.</p> <p>2. Да разбират авторското отношение към различни хуманитарни проблеми.</p> <p>3. Да осъзнават ролята на повествователя в наративен текст.</p> <p>4. Да осъзнават ролята на лирическия говорител и на</p>	<p>- конфликт</p> <p>- повествовател</p> <p>- лирически герой</p> <p>- лирически говорител</p> <p>- авторско присъствие</p> <p>- авторско отсъствие</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност:</p> <p>1. Да определят основен конфликт в художествен текст и да разчитат авторските визии за разрешаване на различни хуманитарни проблеми.</p> <p>2. Да откриват актуалната проблематика в изучаваните творби и да я съпоставят с</p>	<p>Да определят основен конфликт, автори внушения и пр. В други видове изкуства.</p>

	връзката между историческа епоха и нейната интерпретация в художествен текст - осъзнава общочовешките нравствени проблеми в художествената творба	лирическият герой в лирически текст.		образци на съвременната култура.	
	Стандарт 5: Разкрива в анализ художествения смисъл на изучавано произведение. Очаквани резултати: осъзнава ролята на анализа като логическа операция за тълкуване на художествения текст.	Учениците трябва да: 1. Могат да правят анализ на изучаван художествен текст. 2. Осмислят разликата между художествен текст и анализ на художествен текст, като отчитат специфичните им особености.	- анализ на художествен текст	На учениците трябва да се даде възможност: 1. Да се запознаят и да дискутират различни аналитични прочити на изучавани художествени текстове. 2. Да правят анализ на художествени текстове с оглед формиране на умения за самостоятелно тълкуване.	Във връзка с изученото по природо-математическите дисциплини затвърждават знанията си за анализ и синтез като логически операции.
Ядро 4 Социокултурна и литературна компетентност: създаване на изказва	Стандарт 4: Владее структурата на следните жанрове: подробен преразказ, сбит преразказ, подборен преразказ, трансформиращ преразказ,	Учениците трябва: 1. Да усвоят знания за структурата на аргументативния тип текст: задължителни (теза, аргументи – примери и разсъждения) и незадължителни	- теза - аргумент - антитеза - съчинение разсъждение по литературен проблем - съчинение	На учениците трябва да се даде възможност: 1. Да пишат съчинения по зададени проблеми – литературни и житейски. 2. Да анализират	Уменията за разсъждаване са функционални в работата по всички останали учебни предмети.

<p>ния и писмени текстове</p>	<p>съчинение разсъждение, есе, съдържащо разсъждения върху естетически и житейски проблеми по зададена тема. Очаквани резултати: усвоява знания и развива умения за създаване на: - съчинение разсъждение по литературен проблем, свързан с изучаван художествен текст - съчинение разсъждение/есе по житейски проблем</p>	<p>(антитеза). 2. Да формират и развиват умения за създаване на аргументативен текст. 3. Да разграничават спецификата на двата вида съчинения разсъждения: по литературен и по житейски проблем.</p>	<p>разсъждение/есе по житейски проблем</p>	<p>свои и чужди текстове от двата вида. 3. Да редактират текстовете си.</p>	
-------------------------------	--	--	--	---	--